

Nordkalotten i drøm og virkelighet: Kvænkultur - Nordkalottkultur

De unge, finske folkedansere utenfor Nordreisa vid. skole sammen med sin instruktør Eila Hast og trekkspilleren Jukka Hakola.

Av Kari Digre

Foredrag:

- Minoriteter och identitet Ester Cullblom
- Mean kieli - Vårt språk Matti Kemptta
- Kvænkulturen Olav Beddari
- Personen Ragnar Lassinanti Østen Groth
- Personen Lars Levi Laestadius Østen Groth
- Læstadianismens kulturpåvirkning Georg Hildonen
- Kultursamarbete på Nordkalotten Tuure Salo
- Elevutbyte på Nordkalotten Otto Timonen
- Bankvirksomhet på Nordkalotten Andreas Gamst

Underholdning:

- I forbindelse med Nordreisa kommunes 100-års jubileum, ble det vist to multimediashow.
- Lørdag kveld fortalte Olav Beddari historier fra kvænsk miljø, og Storfjord visegruppe underholdt med viser til egen musikk.
- Fra "julenissens by" Saarenkyla kom 18 folkedansere mellom 10 og 15 år. I den byen er det nå over 150 folkedansende barn, de er dansere om sommeren og „julenisser“ om vinteren. Eija Hast fra Rovaniemi var med som instruktør. Tilknyttet danserne var trekkspilleren Jukka Hakola (20 år) fra Sirpakan. Til noen av dansene spilte en oktet fra Rovaniemi. De hadde også egne numre med folkemusikk.

Det tok lang tid fra den geografiske definisjon av Nordkalotten - Carta Marina 1539 - og til Øvertorneå september 1985 og de første dagene med tema: „Nordkalotten i drøm og virkelighet“. Hva var vel mer naturlig for dagene i Nordreisa 19. - 21. september 1986 enn et fellesarrangement med et kvænseminar - med foredrag om Lars Levi Læstadius? Like naturlig var en utstilling om skogsarbeid før den andre verdenskrig - med bilder også fra Nordreisa. Ikke minst betydning hadde den ett år gamle minneutstillingen om Nordkalottsamarbeidets far, landshøvdingen Ragnar Lassinanti.

I sitt åpningsforedrag kom Karl Pekkari fra Luleå blant annet inn på kontakten mellom skolen: „Kring Nordkalottdagen kan gemensamma behov og förutsättningar aktualiseras, de kan oppmerksamas genom särskilda temaarbeten i skolor och föreningar på Nordkalotten, kontakttilfället kan då bli naturliga“.

Lærer/elev - utveksling

Med på Nordkalottdagene i år var seks lærere fra Krokelvdalen skole i Tromsø kommune. Rektor Else Erntzen forteller at denne barneskolen har drevet med finskundervisning for innvandrere i fire år.

— Når man jobber i en skole med innvandrere, er det behov for å vite noe om elevenes bakgrunn også når det gjelder kultur, tradisjon og skole. Kanskje også behov for å vite hvilke spørsmål det reiser, det å være en minoritetsgruppe i Norge. Vi hadde i tillegg et håp om at Nordkalottdagene/Kvænseminaret kunne

Før utstillingen om skogsarbeid står årets tjæremilbrenner i Reisadalen Harald Kristiansen (67 år) sammen med lærer ved Høgskolans øvingsskola i Rovaniemi, folkedansinstruktør Eija Hast. Haralds barnebarn Lill (15 år) står sammen med folkedanser Markus Korkelainen (15 år) fra Saarenskyla.

gi oss hjelp i dette med å få til et mer varig samarbeid på Nordkalotten.

Seminaret var greit for oss, det omhandlet de tema vi ønsket, det ga oss en del svar på våre spørsmål. Vi hadde et stort utbytte av dagene i Nordreisa, hevder rektor Erntzen.

Særlig påpekte hun det som nyttig å treffen folk som sto sentralt i Nordkalottarbeidet, både å møte disse personlig som hun hadde telefonkontaktet tidligere og slike som skolen nå skal spinne videre på.

— Vi har allerede tatt initiativ til et Nordkalottseminar for lærere som muligens blir lagt til Kiruna. Vi planlegger da et møte mellom lærere som underviser tospråkelige elever. Håpet er at vi i et samarbeide bedre kan takle spørsmål som kan skape problemer, for eks. administrative, slike med sosial karakter eller lignende, forteller rektor Erntzen.

Hun ser for seg et varig samarbeide med studenter, felles planleggingsdager og lærerutveksling, men mener samtidig at man må begynne i det små - og også med de små. At det tilrettelegges leirskoleopphold, elevutveksling og studieturer. At leirskoleoppholdet også kan ta for seg slikt som husflidstradisjoner, forming, musikk, ballspill m.m.

— Det må være mulig å få til et varig samarbeid der barn kan knytte kontakter over grensene på Nordkalotten. Hvis vi får til elevutveksling, kan vi på Krokelvdalen skole tenke oss finsk som valgfag for

Siwert Nordvall fra Kiruna foran en del av minneutstillingen om Ragnar Lassinanti.

elevene. I Nordreisa møtte vi mange skolefolk, bl.a. lærere fra Rovaniemi. Den kontakt de ønsket med norske ungdomsskoler, har de fått. De kommerr til Tromsø til våren, opplyser rektor Erntzen.

Hun syntes at de finske danserne på Nordkalottdagene ga et positivt inntrykk, de var greie, fabelaktig flinke og ungene var så glade når de danset.

Leirskoleopphold mellom Norge og Finland er allerede i emning. Under Nordkalottdagene diskuterte vennskapskommunene Nordreisa og Muonio mulige opplegg for leirskoleopphold. Da at finske elever skal komme til Sappen leirskole, og at norske elever kan få benytte en fast, tenkt leirskoleordning i Muonio.